

MANAGERIAL PERFORMANCE OF THE LOCAL LEADERS IN TUMBON MUANGMAI, AMPHUR AMPAWA, SAMUTSONGKRAM PROVINCE

Tuangchat Prasanyuth^{1*}, Bunpot Wiroonrach¹, Sima Simanun¹, Pimrumpai Panvichatikul¹

¹Graduate School of Commerce, Burapha University, Chon Buri 20131, Thailand

ABSTRACT

The objective of the research was to study regional people's opinion on the leader's managerial competence of local administrative organization. The sample group consisted of 14 people and community leaders in Tumbon Mungmai, Samutsonmgkram by using in-depth interview.

The community leaders should have organizational management knowledge, have abilities to analyze external and internal environment in order to establish organizational exact direction for future. Leaders should know how to manage change management for directing organization get along well with visions. Moreover, leaders should have good relationship with people in community, try to understand and opened mind to listen to staff's recommendations. Leaders should recognize their roles and intend to work in order to bring organization to reach accomplishment and know how to make the stakeholders' satisfaction with more effectiveness.

Keywords: Managerial performance, competency, leader's managerial competence

---

*Corresponding author: E-mail address: Tuangchat@hotmail.com

คุณลักษณะทางสมรรถนะการบริหารของผู้นำท้องถิ่นชุมชนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ดวงฉัตร ประสานยุทธ¹, บรรพต วิรุณราช¹, สนิมา สนิมานันท์¹, พิมพ์ร่ำไพ พันธุ์วิชาติกุล¹

¹วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี 20131, ประเทศไทย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่ชุมชนตำบลเหมืองใหม่เกี่ยวกับคุณลักษณะทางสมรรถนะของผู้นำในการบริหารงานท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้นำชุมชนหรือประชาชนที่อยู่ในเขตชุมชนตำบลเหมืองใหม่ จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 14 คน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก

คุณลักษณะทางสมรรถนะการบริหารของผู้นำท้องถิ่นว่าผู้นำควรมีความรู้ในการบริหาร สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน เพื่อประเมินทิศทางของ อบต. ในปัจจุบันและอนาคต การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อให้ อบต. สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง รับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชา มีสมรรถนะด้านการประสานสัมพันธ์ มีความสำนึกในบทบาท หน้าที่ มุ่งมั่น ตั้งใจ เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ควรบริหารงานสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ บริหารงานที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คำสำคัญ: คุณลักษณะ, สมรรถนะ, คุณลักษณะทางสมรรถนะการบริหาร

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และเทคโนโลยีในปัจจุบัน กลายเป็นภารกิจในการสนองความต้องการที่หลากหลาย รวมไปถึงประโยชน์สุขของประชาชนในทุกชุมชน ส่งผลให้รัฐต้องปฏิบัติพันธกิจใหม่ในเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การมอบหมายภาระหน้าที่ และอำนาจในการตัดสินใจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่นั้น ๆ จะทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ทำให้ดำเนินการไปในทางที่เหมาะสมและชอบธรรม กลุ่มผู้นำในระดับชุมชนจึงนับว่าเป็นส่วนสำคัญในการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง ผู้นำท้องถิ่นจะต้องร่วมมือกันอย่างแข็งขัน ในการวางแผนและบริหารงานตามโครงการพัฒนาหมู่บ้าน มีความคิดริเริ่ม และนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในปัจจุบันความร่วมมือร่วมใจของชาวบ้านนั้นเกิดจากการที่ผู้นำท้องถิ่นได้

พัฒนาขึ้น กรมการพัฒนาชุมชนได้นั้นในเรื่องการพัฒนาผู้นำเพื่อให้โครงการพัฒนาผู้นำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี กรมฯ ได้วางนโยบายจัดให้มีคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้านในทุกหมู่บ้านกลุ่มผู้นำเสมือนจะเป็นตัวแทนของชาวบ้าน และตัวแทนของผู้บริหารซึ่งปัญหาและความต้องการของชาวบ้านจะต้องหยิบยกขึ้นมาพิจารณาและหาหนทางแก้ไข ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ร่วมมือกับชาวบ้านในการวางแผนและรวมกลุ่มที่มีความสนใจที่จะพัฒนาหมู่บ้านในท้องถิ่นของตน จุดมุ่งหมายสูงสุดก็เพื่อที่จะสนับสนุนและส่งเสริมความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ด้วยความหวังว่าในที่สุดหมู่บ้านนั้นก็จะสามารถปกครองตนเองได้

ด้วยเจตนารมณ์ของทุกภาคส่วนนั้น มุ่งหวังให้ อบต. เป็นกลไกการกระจายอำนาจของรัฐบาลสู่ประชาชน จึงจำเป็นต้องให้ความสนใจอย่างจริงจังต่อคุณลักษณะทางสมรรถนะของผู้นำการบริหารงานท้องถิ่น เนื่องจากคุณลักษณะทางสมรรถนะสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญ

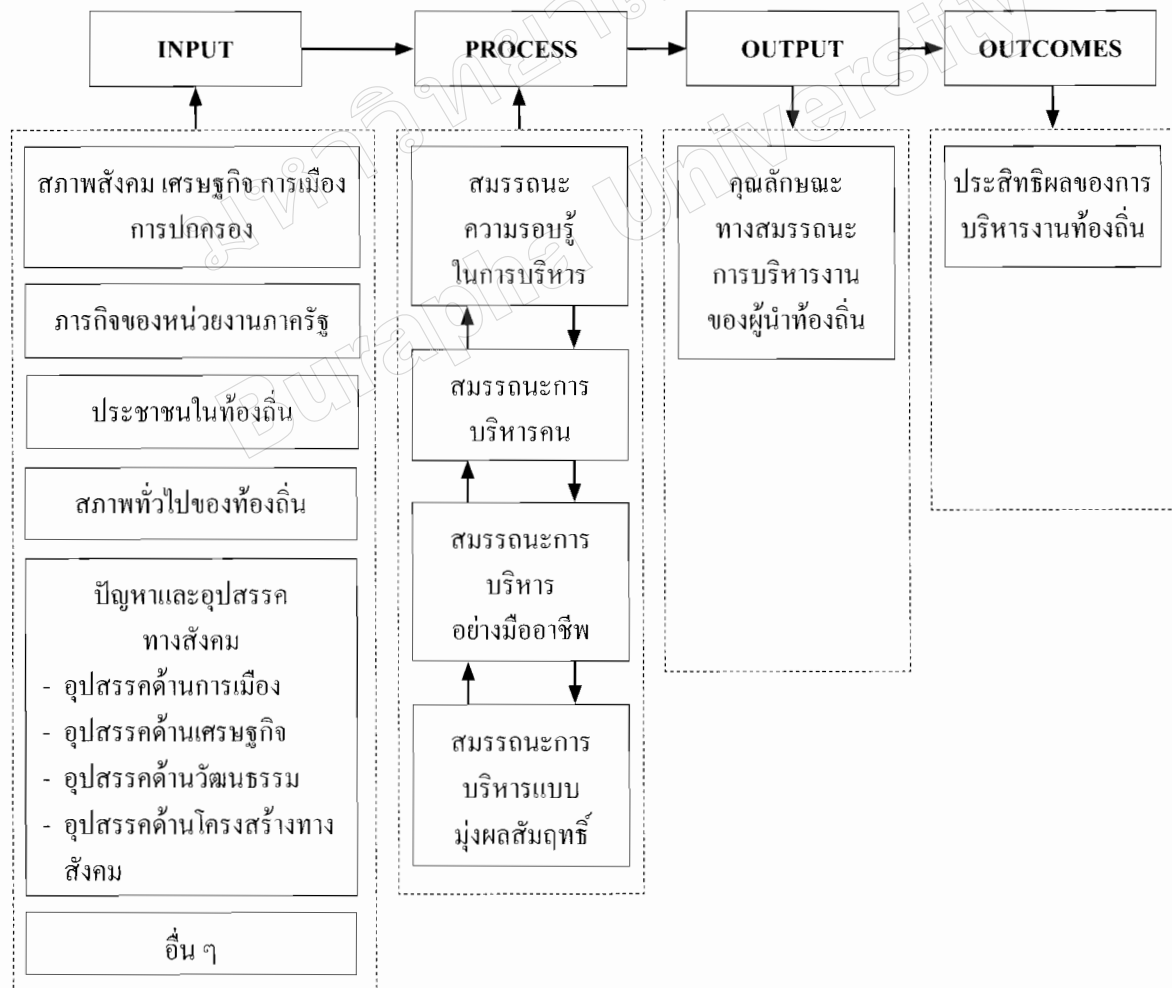
ของความรอบรู้ในการบริหาร การบริหารคน การบริหารงานอย่างมืออาชีพ และการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์กร ชุมชนตำบลเหมืองใหม่ถือเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง พออยู่พอกิน ทั้งยังมีการใช้แผนทางเดินยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสุขภาพชุมชน ภายใต้การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรบริหารส่วนตำบลจึงเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวคิดการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลาง ภายใต้คติที่ว่า ท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการได้รวดเร็ว และตรงประเด็น ทั้งนี้ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในชุมชนสามารถสร้างสรรค์พัฒนาชุมชนให้เกิดความเจริญได้ด้วยภูมิปัญญาของตนเอง โดยไม่ต้องรอ

ส่วนกลางตัดสินใจ ท้ายที่สุดองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นก็จะเป็้องค์กรที่สามารถปกครองตนเองได้อย่างแท้จริง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าผู้นำท้องถิ่นควรควรมีคุณลักษณะทางสมรรถนะการบริหารท้องถิ่นอย่างไรที่จะสามารถผลักดันให้ อบต. ปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถรองรับการพัฒนาประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อทราบความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่ชุมชนเหมืองใหม่เกี่ยวกับคุณลักษณะทางสมรรถนะของผู้นำบริหารงานท้องถิ่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้ทราบถึงคุณลักษณะทางสมรรถนะการบริหารงานท้องถิ่นของผู้นำท้องถิ่น ที่พึงปรารถนาของท้องถิ่น
2. ผู้นำชุมชนสามารถนำผลการศึกษามาเสริมสร้างคุณลักษณะทางสมรรถนะการบริหารงานท้องถิ่นของตนเองให้ดีขึ้น
3. สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้นำภายในท้องถิ่น และเป็นผู้นำท้องถิ่นต้นแบบในการศึกษาแก่ชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำ

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2547, หน้า 6-7) กล่าวถึงคุณลักษณะผู้นำซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 3 ด้านคือ

1. ทักษะทางการบริหาร (Administrative skill)
2. ทักษะทางสังคมและการทำงานเป็นทีม (Social and teamwork skill) หมายถึง การที่ผู้นำมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น อันนำไปสู่การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ทักษะทางด้านการพัฒนาตนเอง (Self-development skill) หมายถึง การพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้เป็นผู้นำได้อย่างมีคุณภาพ

พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติขจร (2553, หน้า 48-50) ได้แบ่งภาวะผู้นำเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. ภาวะผู้นำตามบุคลิกลักษณะ มุ่งศึกษาลักษณะทางกายภาพ บุคลิกอุปนิสัยส่วนตัวของผู้นำที่ดี
2. แนวคิดทางพฤติกรรม มุ่งศึกษาพฤติกรรมที่โดดเด่นของผู้นำที่แตกต่างจากผู้ใช้ผู้นำ ซึ่งแนวคิดนี้แตกต่างจากกลุ่มแรกโดยแนวพฤติกรรมที่ได้จากการศึกษานี้ จะช่วยให้เรานำไปฝึกฝนสร้างผู้นำที่มีศักยภาพได้
3. แนวคิดตามสถานการณ์ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์และพฤติกรรมของผู้นำ กล่าวคือรูปแบบของผู้นำจะเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านบุคคล เวลา และสภาพแวดล้อม

คุณลักษณะผู้นำที่ดีตามความคิดนักวิชาการอาจสรุปได้ว่า การจะเป็นผู้นำที่ดีได้นั้นจะต้องมีลักษณะ

โดยรวมในบุคคลคนเดียว โดยผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่ถึงพร้อมด้วยความรู้ความสามารถบุคลิกภาพที่มีความเชื่อมั่น มีทักษะทางการบริหาร มีไหวพริบและพร้อมที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างรอบคอบและทำให้กิจกรรมขององค์การสำเร็จตามเป้าหมาย

แนวความคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหลักทางการบริหาร (Executive core competencies)

ศูนย์นักบริหารระดับสูง สำนักงาน ก.พ. (2548) สมรรถนะหลักของนักบริหาร ที่นำมาใช้เป็นมาตรฐานทางด้านทักษะการบริหารจัดการของนักบริหารระดับสูง สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนและสร้างสมรรถนะหลักทางด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

1. ศึกษาสมรรถนะของกลุ่มข้าราชการพลเรือน
2. ศึกษากิจกรรมตามหน้าที่ความรับผิดชอบของนักบริหารระดับสูง
3. ค้นคว้าเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐ (ของสำนักงาน ก.พ.) และภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศ
4. กำหนดสมรรถนะด้านการบริหารจัดการที่จำเป็นสำหรับนักบริหารระดับสูงพร้อมทั้งกำหนดระดับของสมรรถนะ

5. ขอความคิดเห็นและคำแนะนำเกี่ยวกับสมรรถนะหลักด้านการบริหาร ที่กำหนดขึ้นจากนักบริหารระดับสูงที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูงแล้วอีก 250 ท่าน โดยขอความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะหลักเหล่านี้ พร้อมทั้งให้จัดลำดับความสำคัญ

6. นำข้อมูลที่ได้จากการออกแบบสำรวจงานวิเคราะห์ทางสถิติ

ผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ปรากฏว่าได้สมรรถนะหลักทางการบริหารของนักบริหารระดับสูง จำนวน 12 ประการ เรียงลำดับจาก สิ่งที่สำคัญที่สุด ดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำ 2) การคิดเชิงกลยุทธ์ 3) การตัดสินใจ 4) การทำงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ 5) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 6) การบริหารทรัพยากร 7) การมีทักษะในการสื่อสาร 8) การรับผิดชอบตรวจสอบได้ 9) การบริหารการเปลี่ยนแปลง 10) การประสานสัมพันธ์ 11) การปรับตัวและยืดหยุ่น และ 12) การมีจิตมุ่งบริการ โดยสามารถจัดเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ความรอบรู้ในการบริหาร (Business acumen) ประกอบด้วย 1) การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Managing change) 2) การมีจิตมุ่งบริการ (Customer service orientation) และ 3) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning)

2. การบริหารอย่างมืออาชีพ (Professional management) ประกอบด้วย 1) การตัดสินใจ (Decision making) 2) ความคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic thinking) และ 3) ความเป็นผู้นำ (Leadership)

3. การบริหารคน (Human resource management) ประกอบด้วย 1) การปรับตัวและความยืดหยุ่น (Adaptability and flexibility) 2) ความสามารถและทักษะในการสื่อสาร (Communication skill) และ 3) การประสานสัมพันธ์ (Collaborativeness)

4. การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result-based management) ประกอบด้วย 1) การรับผิดชอบตรวจสอบได้ (Accountability) 2) การทำงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ (Achieving result) และ 3) การบริหารทรัพยากร (Managing resources)

จากแนวความคิดสมรรถนะหลักทางการบริหารของนักบริหารระดับสูงนี้ จึงได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา เรื่องคุณลักษณะทางสมรรถนะการบริหารของผู้นำท้องถิ่น

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า งานวิจัยที่ศึกษาถึงคุณลักษณะและบทบาทของภาวะผู้นำ มีดังนี้

ศาสตราจารย์สุริยะโชติ (2550) ศึกษาคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวน 155 คน เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่น จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลแม่สายมีค่าเฉลี่ยของทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความซื่อสัตย์และจริงใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถในการจูงใจด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านความรอบรู้ในทางธุรกิจ เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ต่างกันมีระดับทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำไม่แตกต่างกัน ส่วนเจ้าหน้าที่ที่สังกัดหน่วยงานต่างกันมีระดับทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้นำหรือประชาชน การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์เชิงลึกในการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทางสมรรถนะของผู้นำการบริหารงานท้องถิ่นที่อยู่ในเขตชุมชนตำบลเหมืองใหม่ มีจำนวนทั้งสิ้น 14 คน ได้แก่ แก่นันท์ หมู่ที่ 5 จำนวน 1 คน สมาชิกเทศบาลจำนวน 1 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเสด็จ จำนวน 1 คน อาจารย์โรงเรียนวัดเสด็จ จำนวน 2 คน และประชาชนในชุมชน จำนวน 8 คน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้นำหรือประชาชนกล่าวถึงคุณลักษณะทางสมรรถนะการบริหารของผู้นำท้องถิ่นว่าผู้นำควรมีความรอบรู้ในการบริหาร โดยผู้นำท้องถิ่นมุ่งเน้นการสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทุกช่วงเวลา ส่วนเห็นว่าให้ผู้นำท้องถิ่นควรเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เพื่อให้ อบต. สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับ แนวคิดของ Bennis (1984 อ้างถึงใน กวี วงศ์พุ่ม, 2539) ที่ได้ศึกษาลักษณะผู้นำที่ดี พร้อมด้วยผู้ตาม พบว่า ผู้นำควรสามารถทำความเข้าใจตนเอง ใช้ทักษะพิจารณาจุดอ่อน-จุดแข็งของตนเองนำมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์

นอกจากนี้ผู้นำท้องถิ่นควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง ส่วนเห็นว่าผู้นำท้องถิ่นควรมีความมุ่งมั่นในการให้บริการต่อความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ ผู้นำท้องถิ่นควรกำหนดทิศทางของวิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ ในการปฏิบัติที่ชัดเจน สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน เพื่อประเมินทิศทางของ อบต. ในปัจจุบันและอนาคต ผู้นำท้องถิ่นสามารถวิเคราะห์ทางเลือกกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการวางแผน ดังที่ บุญทัน ดอกไธสง

(2551) ระบุว่า ผู้นำคือนักคิดสร้างสรรค์ชีวิตประชาชนให้มีความสุข โดยการพัฒนาตนเองให้ถึงพร้อมด้วยความรู้ รู้จักศักยภาพของตนเองและผู้อื่นสามารถปรับตัวได้ดี มีแนวคิดแบบนวัตกรรม ตระหนักในภาระหน้าที่ และมีเมตตาธรรม

ผู้นำท้องถิ่นควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชา ส่วนเห็นว่าผู้นำท้องถิ่นสามารถปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ ควรมีทักษะในการโน้มน้าวผู้ฟัง มีทักษะการนำเสนอ ควรให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานแก่ผู้ได้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ มีสมรรถนะด้านการประสานสัมพันธ์ ผู้นำท้องถิ่นควรมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยตรวจสอบเหตุผลทั้งของตนเองและผู้อื่น มีการคิดเชิงกลยุทธ์สามารถวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน สามารถโน้มน้าวผู้ได้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ของ อบต. ได้ ควรสนับสนุนในด้านคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ได้บังคับบัญชา สอดคล้องกับ แนวคิดของ Bennis (1984 อ้างถึงใน กวี วงศ์พูน, 2539) ที่ได้ศึกษาลักษณะผู้นำที่ดี พบว่า ผู้นำควรมีความสามารถในการสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจในผลงาน จุดมุ่งหมายและทิศทางตามที่ผู้ตามสนใจ มีความสามารถทำให้บุคคลอื่นเกิดความเชื่อถือ

ผู้นำท้องถิ่นควรมีความสำนึกในบทบาท หน้าที่ มุ่งมั่น ตั้งใจ เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ควรบริหารงานสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ บริหารงานที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความรู้การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นอย่างดี สามารถบริหารทรัพยากรขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ปันธรส มาลากุล ณ อุตฺรยา (2547, หน้า 41) กล่าวว่าผู้นำต้องจัดการกับกลไกส่วนประกอบต่าง ๆ ขององค์กรให้สามารถเรียนรู้ ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้องค์กรได้รับผลดีและลดผลกระทบในทางไม่ดี ซึ่งจะช่วยให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง และเจริญก้าวหน้าต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่นให้มีสมรรถนะทางการบริหารคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้นำกลยุทธ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่นให้มีสมรรถนะทางการบริหารอย่างมืออาชีพ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการปฏิบัติตามคำรับรองปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีนโยบายด้านความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีสมรรถนะทางการบริหารแบบองค์รวม มีการจัดทำฐานข้อมูลในการพัฒนา โดยสร้างความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อรวบรวมข้อมูลรายละเอียดประชากรแต่ละบุคคลและข้อมูลรายละเอียดสภาพต่าง ๆ ของระบบสาธารณสุขโลก ความต้องการของประชาชน ข้อมูลทรัพยากรต่าง ๆ ในพื้นที่ที่อาจจะดำเนินการพัฒนาให้เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่น ตลอดจนการแลกเปลี่ยนทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน การให้การบริการสาธารณะ ที่สะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม เป็นบทบาทสำคัญที่ทำให้ประชาชนเกิดความรัก ความศรัทธา และเชื่อมั่นในหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เปรียบเสมือนบันไดที่เชื่อมประสานระหว่างองค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีสับสนุนส่งเสริม และผลักดัน ให้มีการพัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่นให้มีสมรรถนะทางด้านความรู้ในการบริหารอย่างสม่ำเสมอ เช่น การส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่นมีการศึกษาสูงขึ้นจะช่วยให้เกิดความพร้อมมากขึ้น การเพิ่มพูนประสบการณ์แก่ผู้นำท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็น การจัดประชุม

สัมมนา การศึกษาดูงาน การได้รับโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารองค์กรต่างๆ ก็จะช่วยให้เกิดความพร้อมมากขึ้น ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้นำท้องถิ่นเองจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการศึกษา ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาความพร้อมของผู้นำท้องถิ่นเอง และเป็นผลดีต่อการศึกษาของท้องถิ่นและของชาติต่อไป

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีสถักสมุนส่งเสริม และผลักดัน ให้มีการพัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่นให้มีสมรรถนะทางด้านการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้เป็นการบริหารที่มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลขององค์กรเป็นหลัก ให้ความสำคัญกับการเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่กำหนด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในองค์กรและภายนอกองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสมรรถนะการบริหารของผู้นำท้องถิ่น เนื่องจากสมรรถนะของผู้นำท้องถิ่นตัวชี้การนำองค์กรและการตัดสินใจของผู้นำ หากการนำและตัดสินใจบนสมรรถนะต่ำลงหรือสูงขึ้น ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรได้

2. ควรมีการวิจัยศึกษาถึงปัจจัยที่จะส่งผลต่อความพร้อมของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษา ส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่นที่เป็นผู้มีความรู้แบบองค์รวม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

กวี วงศ์พุด. (2539). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: นวนกนก.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2547). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บุญทัน ดอกไธสง. (2551). การจัดการทุนมนุษย์. กรุงเทพฯ: พิมพ์ตะวัน.

ป๋อริส มาลากุล ณ อยุธยา. (2547). การบริหารการเปลี่ยนแปลง *Management of Change*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิเชษฐ วงศ์เกียรติขจร. (2553). ผู้นำการบริหารยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

ศูนย์นักบริหารระดับสูง สำนักงาน ก.พ..(2548). สมรรถนะหลักของนักบริหาร. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.

สาคร สุริยะโชติ. (2550). คุณลักษณะผู้นำที่องค์กรตามทัศนะของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย
จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University